

Ministerie van Buitenlandse Zaken
T.a.v. Minister S.A.M. Kaag
Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
Postbus 20061
2500 EB DEN HAAG

Aidsfonds, Amref Flying
Doctors, Choice, COC,
Cordaid, dance4life,
Hivos, Plan
International
Nederland, RNW Media,
Rutgers, Simavi, Wemos
p/a Postbus 9022
3506 GA Utrecht

datum: 14 mei 2020
Referentie: 20201305_MP
Betreft: Brief aan minister Kaag als reactie op het AIV advies

Geachte mevrouw Kaag,

COVID-19 heeft de hele wereld in zijn greep. De pandemie heeft grote gevolgen, niet alleen op het gebied van gezondheid, maar zeker ook sociaal-economisch. De maatregelen als reactie op de COVID-19 uitbraak en de economische gevolgen van de pandemie zullen mogelijk veel ondermijnen van wat er tot nog toe bereikt is op het gebied van mensenrechten en ontwikkeling. Met name de gevolgen voor de kwetsbare groepen waar wij ons als SRGR en hiv/aids platform collectief sterk voor maken zullen enorm groot zijn. Zo weten we uit bijvoorbeeld de Ebola-crisis dat tienerzwangerschappen, seksueel en gender-gerelateerd geweld toenamen. En zien we nu al vergelijkbare problemen, en ook minder beschikbaarheid van hiv-medicatie en mensenrechtenschendingen.

In dit licht, hebben we als platform grote waardering voor de boodschap aan de wereld zoals uitgesproken door minister-president Rutte en zeventien andere leiders uit Afrika en Europa: *'Only victory in Africa can end the pandemic everywhere'*. Dit geluid is van groot belang.

Als SRGR en hiv/aids organisaties omarmen we het grondige advies aan het kabinet, zoals opgesteld door de AIV naar aanleiding van de COVID-19 pandemie. We onderschrijven de prioriteiten voor gezondheidszorg en toegang tot medicijnen; voedselhulp en sociaal vangnet; sociaal-economisch perspectief en steun aan vluchtelingen en ontheemden. We zijn blij dat daarbij een leiderschapsrol wordt aanbevolen voor Nederland in de Europese Unie. En daarnaast, zeer belangrijk, zijn we bijzonder verheugd met het advies van de AIV om een bedrag van 1 miljard Euro uit de algemene middelen beschikbaar te stellen voor de korte-termijngevolgen van de pandemie en het advies om ODA en BNP tijdelijk te ontkoppelen.

Het SRGR en hiv/aids platform wil in aansluiting op uw beleidsnota Investeren in Perspectief, uw kamerbrief van 14 april Nederlandse inzet bestrijden coronacrisis ontwikkelingslanden, en het AIV advies een aantal accenten aanbrengen om zo voort te bouwen op de adviezen en deze te versterken.

Het Nederlandse ontwikkelingsbeleid heeft bewezen meerwaarde op een aantal terreinen. Om de meest belangrijke te noemen die juist een cruciale bijdrage kunnen leveren aan de lange termijn aanpak van de pandemie: de inclusie van vrouwen, jongeren, LHBTI personen en (andere) 'key populations' (zoals ouderen, etnische & religieuze minderheden, mensen met een beperking, gedetineerden en vluchtelingen) als duurzame oplossing; het accent op het lokale en internationale maatschappelijk middenveld om deze meest kwetsbaren groepen te bereiken en te betrekken; de focus op het empoweren van de meest betrokkenen met toegang tot informatie en zorg zodat ze ook een sterke economische rol kunnen spelen; innovatieve programma's die aansluiten bij de laatste internationale (technologische) ontwikkelingen.

Onder andere uit de aids response hebben we geleerd dat het van groot belang is om jongeren, jonge vrouwen en key populations - de groepen die tijdens en na de pandemie zeer kwetsbaar zijn gebleken - vanaf het begin een leidende rol te geven in de aanpak om deze effectief en duurzaam te laten zijn. 'Nothing about us without us' behoort tot de inzichten die de Nederlandse programma's mede effectief hebben gemaakt. Deze aanpak wordt ondersteund met de 'community based' aanpak: de rol die het lokale maatschappelijke middenveld speelt om de kwetsbare groepen centraal te stellen is van groot belang bij een effectieve aanpak. Bovendien wijst onderzoek uit dat toegang tot het brede SRGR-pakket voor de meest kwetsbare groepen een positieve impact heeft op hun sociaaleconomische omstandigheden. De aandacht voor jongeren en jonge vrouwen is daarnaast belangrijk met het oog op economisch perspectief voor de toekomst, zoals we die gezien hebben als gevolg op de financiële crisis in 2008. 'Wat gaat COVID-19 losmaken bij jongeren die zich niet gehoord voelen?', is een belangrijke vraag die is ingeleid door het AIV-advies. De pandemie biedt tevens een belangrijke kans om innovatieve middelen in te zetten om jongeren, jonge vrouwen en 'key populations' te betrekken bij de toegankelijkheid tot betrouwbare informatie over Covid-19.

Deze accenten, die met name gevormd worden door de mensenrechtenbenadering die centraal staat in het Nederlands ontwikkelingsbeleid, vormen de unieke meerwaarde van Nederland in het internationale ontwikkelingsveld: het sterke samenspel tussen uw beleid en onze uitvoering.

We begrijpen dat de pandemie op dit moment vraagt om een korte-termijn, directieve aanpak. Tegelijkertijd willen we meteen kijken naar een structurelere aanpak op de langere termijn die alleen effectief is als de kwetsbaarste groepen vanaf het begin een belangrijke stem hebben in het bepalen van de urgente behoeften en in het ontwikkelen van duurzame oplossingen. COVID-19 biedt een kans om een doelgroep gedreven aanpak te integreren in de noodhulpssystematiek en de fases die daarop volgen.

U heeft een belangrijke rol te spelen, zeker ook op Europees niveau. Graag willen we u daarbij actief steunen en gaan graag met u in gesprek over onze bijdrage.

Hoogachtend,

Ton Coenen (directeur Rutgers) mede namens

Mark Vermeulen (directeur Aidsfonds)
Patricia Vermeulen (directeur Amref Flying Doctors)
Lindsay Vogelzang (directeur CHOICE for Youth and Sexuality)
Tamara Monzon (directeur a.i. COC Nederland)
Kees Zevenbergen (directeur Cordaid)
Jael van der Heijden (directeur Dance4life)
Edwin Huizing (directeur Hivos)
Monique van 't Hek (directeur Plan International Nederland)
Jacqueline Lampe (directeur RNW Media)
Ariette Brouwer (directeur Simavi)
Mariëlle Bemelmans (directeur Wemos)
Carel Kok (Terre des Hommes)